

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΔΑΛΑΚΟΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ		
ΕΞΑΜΗΝΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ (χειμ./εαρινό)	ΕΑΡΙΝΟ		
ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΠΑ030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ (1 έως 8)	2
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	ΠΑΡΑΔΟΣΗ		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΝΑΙ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/class_profile.asp?key=179-%CA%D0%C1030-162&param=%C9%F3%F4%EF%F1%DF%E1%20%F4%E7%F2%20%C5%EA%F0%E1%DF%E4%E5%F5%F3%E7%F2%20%20%20(%D5)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- Να αποκτήσουν μια γενική εικόνα της εξέλιξης του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα
- Να γνωρίζουν την περιοδολόγηση της εξέλιξης του εκπαιδευτικού συστήματος
- Να γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά και προβλήματα της εκπαίδευσης σε επιμέρους ιστορικές περιόδους
- Να συσχετίζουν τις αλλαγές ή αντιστάσεις στη διαμόρφωση της εκπαίδευσης με το εκάστοτε ιστορικό συγκείμενο
- Να μπορούν να ερμηνεύσουν την εμμονή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος στον κλασικισμό
- Να γνωρίζουν τις επιδράσεις του εθνικισμού στην εκπαίδευση
- Να γνωρίζουν και να κατανοούν την σχέση ανάμεσα στην ένταξη της Ελλάδας σε ευρύτερους σχηματισμούς και στη διαμόρφωση της εκπαίδευσης
- Να προβληματιστούν σχετικά με την παγκοσμιοποίηση και την «κοινωνία της γνώσης» και τις επιδράσεις της στην εκπαίδευση

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγικά θα συζητηθούν θέματα επιστημολογίας της ιστορίας της ελληνικής εκπαίδευσης (η θεματολογία, οι οπτικές προσέγγισης, τα ερμηνευτικά σχήματα που εμφανίζονται στην ελληνική ιστοριογραφία και προσδιορίζουν την ιστορική γνώση που έχει παραχθεί) και θα διευκρινιστούν οι όροι προσέγγισης του αντικειμένου στο πλαίσιο του μαθήματος. Στη συνέχεια, θα συζητηθεί η συγκρότηση των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης στους νεωτερικούς χρόνους και η σχέση κράτους και εκπαίδευσης, και θα παρουσιαστεί, στο πλαίσιο αυτό η οργάνωση και η εξέλιξη του εκπαιδευτικού συστήματος στο ελληνικό, σε συνάρτηση με το πολιτικο-ιδεολογικό και κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο, προκειμένου να διερμηνευτούν οι εκάστοτε εκπαιδευτικές επιλογές, η κοινωνικο-οικονομική τους λειτουργία και το ιδεολογικό τους περιεχόμενο. Η παρουσίαση και ανάλυση **εστιάζει** στα μείζονα σε κάθε επιμέρους περίοδο ζητήματα/προβλήματα της εκπαίδευσης, ενώ έμφαση δίνεται στα ζητήματα που παρουσιάζουν «ανθεκτικότητα» στο χρόνο (π.χ. εθνικισμός, περιθωριακή θέση τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης).

Θεματικές του μαθήματος

- Η οργάνωση των πρώτων εθνικών συστημάτων στο δυτικό κόσμο
- Η παιδεία, η γλώσσα και το «γένος» στα χρόνια του ελληνικού διαφωτισμού
- Η εκπαιδευτική πολιτική του Καποδίστρια: μια ρεαλιστική εκπαιδευτική πολιτική και η αναστολή της –τα αλληλοδιδασκτικά σχολεία και η τεχνική εκπαίδευση
- Η πρώτη συγκρότηση του εκπαιδευτικού συστήματος (1834-1837) και η περίοδος στασιμότητας –το μονοδιάστατο του εκπαιδευτικού συστήματος
- Οι αναζητήσεις για εκπαιδευτική αλλαγή (1874-1910) – ο πόλεμος του 1897, το «εθνικό τραύμα» και οι επιπτώσεις του στην «εθνική εκπαίδευση» -το γυναικείο κίνημα
- Εθνικισμός-Μεγάλη Ιδέα-εθνικοί ανταγωνισμοί στα Βαλκάνια: Οι αγκυλώσεις του ελ. εκπαιδευτικού συστήματος
- Η διεκυστίνδα «μεταρρύθμισης-αντιμεταρρύθμισης» (1913-1933) –το γλωσσικό ζήτημα και οι ιδεολογικές του επιβαρύνσεις – η συγκρότηση του αστικού σχολείου
- Η αριστερή εκπαιδευτική πρόταση: από την εκπαίδευση του βουνού, στην πολυτεχνική εκπαίδευση
- Μεταπολεμική περίοδος: Νέα θεώρηση της εκπαίδευσης- τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση- διεθνείς επιδράσεις-αμερικανικές επιρροές
- Μεταπολίτευση, ευρωπαϊκή ενοποίηση και παγκοσμιοποίηση: η αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος - η αλλαγή της θέσης και του ρόλου του σχολείου –η μη τυπική εκπαίδευση και η αύξουσα σημασία της -από την προαγωγή της οικονομίας στην υπηρεσία της οικονομίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο																						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (κυρίως power point και video). Αξιοποίηση των ιστότοπων του Πανεπιστημίου (classweb και e-learn) για την επικοινωνία με τους φοιτητές.																						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Παρακολούθηση διαλέξεων</td><td>39</td></tr><tr><td>Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td><td>83</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Τελική γραπτή εξέταση</td><td>3</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Παρακολούθηση διαλέξεων	39	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	83													Τελική γραπτή εξέταση	3	Σύνολο Μαθήματος	125
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39																					
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	83																					
Τελική γραπτή εξέταση	3																						
Σύνολο Μαθήματος	125																						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια</i>	Τρίωρη γραπτή εξέταση με ερωτήματα: -γνώσης & κατανόησης -ανάπτυξης ζητημάτων - ανάλυσης/ερμηνείας ζητημάτων - κριτικής προσέγγισης ζητημάτων Παραδείγματα ερωτημάτων παρουσιάζονται στην τελευταία παράδοση και αναλύονται																						

αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασιάδης Χ. *Τα αποσυρθέντα βιβλία: έθνος και σχολική ιστορία (1858-2008)*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2015.

Δημαράς, Α. *Ιστορία της νεοελληνικής εκπαίδευσης. Το ανακοπτόμενο άλμα: τάσεις και αντιστάσεις στην ελληνική εκπαίδευση 1833-2000*. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2013.

Green, A. *Εκπαίδευση και συγκρότηση του κράτους: Η ανάδυση των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Αγγλία, στη Γαλλία και στις ΗΠΑ*. Μετάφραση Π. Κιμουρτζής και Γ. Μανιώτη. Αθήνα: Gutenberg, 2010.

Η εκπαιδευτική πολιτική στα χρόνια του Ελευθερίου Βενιζέλου. Πρακτικά συνεδρίου, Αθήνα, 22-24 Ιανουαρίου, 2004. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα και Ενικό Ίδρυμα ερευνών και μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος», 2007.

Hroch, M. και M. Todorigo. *Εθνικό κίνημα και Βαλκάνια: από το εθνικό κίνημα στην εθνική ολοκλήρωση – Τα Βαλκάνια: από την ανακάλυψη στην «κατασκευή»*. Α. Λιάκος επιμέλεια, Νίκος Ποταμιάνος (κ.ά.) μετάφραση. Αθήνα: Θεμέλιο, 1996.

Κυπριανός, Π. *Συγκριτική ιστορία της ελληνικής εκπαίδευσης*. Αθήνα Βιβλιόραμα, 2004.

Μπουζάκης, Σ (επιμ.). *Πανόραμα Ιστορίας της εκπαίδευσης*, τ. 2. Αθήνα: Gutenberg, 2011.

Πεσμαζόγλου, Στ. *Εκπαίδευση και ανάπτυξη στην Ελλάδα 1948-1985: Το ασύμπτωτο μιας σχέσης*. Αθήνα: Θεμέλιο, 1987.

Χαραλάμους, Δ. (επιμ.), *Μεταπολίτευση και εκπαιδευτική Πολιτική: παρελθόν –παρόν-μέλλον*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2007.

Τσουκαλάς, Κ., *Εξάρτηση και αναπαραγωγή Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα (1830-1922)*, Θεμέλιο, Αθήνα 1987, σσ. 31-57, 362-371.

Φραγκουδάκη, Α., *Η γλώσσα και το έθνος: εκατό χρόνια αγώνες για την αυθεντική γλώσσα*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2001.

6. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

	Στοιχεία Συγγράμματος (συγγραφέας, τίτλος, έτος έκδοσης, εκδότης)	Κωδικός Ευδόξου
1	Μπουζάκης, Σ (επιμ.). <i>Πανόραμα Ιστορίας της εκπαίδευσης</i> , τ. 2. Αθήνα: Gutenberg, 2011.	12570706
2	Κυπριανός, Π. <i>Συγκριτική ιστορία της ελληνικής εκπαίδευσης</i> . Αθήνα Βιβλιόραμα, 2004.	3819
3		
4		